

Sygn. akt III KO 114/17

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 23 stycznia 2018 r.,

w sprawie **P. J.**

wniosku skazanego

o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w O., sygn. akt

II Kow [...], zakończonej prawomocnie postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 24 stycznia 2017 r., sygn. akt II AKzw [...],

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności

UZASADNIENIE

W dniu 22 listopada 2017 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek P. J. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 24 stycznia 2017 r., sygn. akt II AKzw [...], którym to orzeczeniem utrzymano w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w O. z dnia 6 grudnia 2016 r., sygn. akt III Kow [...], o odmowie warunkowego przedterminowego zwolnienia skazanego z odbycia reszty kary pozbawienia wolności. Uzasadniając wniosek o wznowienie skazany wskazał, że w toku postępowania na skutek odmowy udzielenia mu warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary pozbawienia wolności doszło do rażącego naruszenia prawa Unii Europejskiej, w tym szeregu przepisów Traktatu o Unii Europejskiej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek skazanego jest oczywiście bezzasadny w rozumieniu art. 545 § 3 k.p.k. w związku z czym należało odmówić jego przyjęcia bez podejmowania dodatkowych czynności w postaci wzywania wyżej wymienionego do usunięcia braku formalnego związanego z przymusem adwokacko-radcowskim (art. 545 § 2 k.p.k.).

Przed przystąpieniem do omówienia przyczyn wydania w niniejszej sprawie orzeczenia w oparciu o przepis art. 545 § 3 k.p.k. należy na wstępie zauważyć, że samo wznowienie postępowania wykonawczego w przedmiocie warunkowego przedterminowego zwolnienia jest możliwe w oparciu o przepisy rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego, z wyłączeniem *podstawy propter nova*, ponieważ w tym zakresie w Kodeksie karnym wykonawczym istnieje autonomiczna regulacja zawarta w art. 24 § 1 tego ostatniego aktu prawnego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2010 r., III KO 33/10, R-OSNKW 2010, poz. 788). Nie ulega wątpliwości, że na gruncie postępowania wykonawczego orzeczeniem kończącym postępowanie, a więc spełniającym kryterium przewidziane w art. 540 k.p.k. i następnych, jest takie, które powoduje trwałe przekształcenie sposobu lub trybu wykonywania kary lub innego środka karnego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2015 r., V KO 43/15, OSNKW 2016, z. 1, poz. 3), taki zaś charakter ma m.in. postanowienie o odmowie zastosowania tego rodzaju środka probacyjnego, jakim jest warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia reszty kary pozbawienia wolności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 1997 r., II KZ 16/97, LEX nr 32465 oraz glosa K. Postulskiego do powołanego wyżej postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2015 r., LEX el. 2015). Powyższa uwaga jest konieczna o tyle, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażony został również pogląd przeciwny (por. m.in. postanowienia: z dnia 21 lutego 2013 r., IV KO 12/13, LEX nr 1412317 i z dnia 28 listopada 2013 r., IV KO 75/13, LEX nr 1396786), którego akceptacja uzasadniałaby z kolei wydanie zarządzenia o odmowie przyjęcia wniosku na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 *in fine* k.p.k. Sąd Najwyższy orzekający w niniejszej sprawie w pełni akceptuje stanowisko prezentowane we wskazanym wcześniej postanowieniu z dnia 3 września 2015 r., V KO 43/15.

Uwzględniając powyższe możliwe jest przystąpienie do omówienia powodów wydania rozstrzygnięcia co do wniosku P. J..

Przepis art. 545 § 3 k.p.k. (który wszedł w życie z dniem 1 lipca 2015 r. – ustawa z dnia 27 września 2013 r., Dz. U. z 2013 r., poz. 1247 ze zm.) przewiduje możliwość odmowy przyjęcia wniosku nie pochodzącego od osoby wymienionej w § 2 art. 545 k.p.k. (obrońca lub pełnomocnik) bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność.

Możliwość wydania wymienionej w powołanym przepisie decyzji procesowej, nie ogranicza się przy tym wyłącznie do tych wypadków, w których we wniosku o wznowienie podniesione zostały okoliczności będące już wcześniej przedmiotem rozpoznawania w postępowaniu o wznowienie postępowania. Użycie w treści art. 545 § 3 k.p.k. zwrotu „w szczególności” nie pozostawia wątpliwości, że jest to wskazanie przykładowe. Uznanie wniosku o wznowienie za oczywiście bezzasadny będzie miało więc miejsce również w sytuacjach, gdy w sposób oczywisty, rzucający się w oczy, wniosek ten oparty zostanie na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 września 2015 r., II KO 49/15, LEX nr 1812335 oraz z dnia 23 grudnia 2015 r., III KO 131/15, niepubl.). Stosowanie wskazanego przepisu uznać należy w związku z tym za konieczne również w tych wypadkach, w których sąd wznowieniowy w sposób niebudzący wątpliwości stwierdzi, że żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie mieści się w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. oraz gdy nie będzie wchodzić w grę działanie tego sądu z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.).

Wydania takiego rozstrzygnięcia wymaga wniosek złożony przez skazanego P. J.. Wprawdzie wnioskodawca nie odwołuje się do okoliczności, które były już przedmiotem rozpoznania w toku poprzednich postępowań o wznowienie, ponieważ jest to jego pierwszy wniosek, bezspornym jest jednak i to, że w swoim piśmie odnosi się wyłącznie do merytorycznego rozstrzygnięcia w postępowaniu o warunkowe przedterminowe zwolnienie, takie zaś okoliczności nie należą

do podstaw wznowienia postępowania określonych przepisami powołanego wyżej rozdziału 56 k.p.k. Podniesione przez skazanego okoliczności nie wskazują, aby w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, aby Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą przepisu prawnego, na podstawie którego wydane zostało orzeczenie, aby potrzeba wznowienia postępowania wynikała z rozstrzygnięcia organu międzynarodowego lub aby wreszcie miały miejsce sytuacje, o których mowa w art. 540 a i 540 b k.p.k. Wniosek osobiście sporządzony przez skazanego nie zawiera również sygnalizacji wystąpienia którejkolwiek z bezwzględnych przyczyn odwoławczych wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. Skazany przywołuje w swoim piśmie orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości, w których organ ten wskazuje, że przy stosowaniu przepisów krajowych powinno nadawać się, kiedy to jest możliwe, wykładnię zgodną z przepisami prawa wspólnotowego, a także, podkreśla, że sądy krajowe mają obowiązek zapewnienia ochrony prawnej gwarantowanej przez przepisy prawa wspólnotowego. Przenosząc te argumenty na grunt sprawy P. J. wskazać należy, że jak wynika z załączonej do akt dokumentacji, skazany osobiście uczestniczył w posiedzeniu Sądu Okręgowego w O. (k. 23), a o terminie posiedzenia w Sądzie Apelacyjnym został prawidłowo poinformowany (k. 42). W uzasadnieniach decyzji oba Sądy szczegółowo odniosły się zarówno do prawnych podstaw warunkowego przedterminowego zwolnienia, jak i podstaw faktycznych ujawnionych na podstawie m. in. opinii z zakładu karnego oraz informacji dotyczących wcześniejszej postawy skazanego. Ocena ta, jak i kontrola dokonana przez Sąd Apelacyjny jest jasna, szczegółowa i nie wymaga jakiegokolwiek uzupełnienia.

Nie dostrzegając także, aby zachodziły inne okoliczności, które mogłyby zadecydować o uwzględnieniu wniosku o wznowienie postępowania, Sąd Najwyższy uznał, że wniosek skazanego jest bezzasadny w stopniu oczywistym i w trybie art. 545 § 3 k.p.k. należy odmówić jego przyjęcia.